

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

MONITOR

VYBRANÉ HOSPODÁŘSKÉ, MĚNOVÉ A SOCIÁLNÍ UKAZATELE

10/2014

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

O B S A H

<u>ČTVRTLETNĚ SLEDOVANÉ UKAZATELE – 3. ČTVRTLETÍ 2014</u>	<u>3</u>
Čtvrtletní odhad hrubého domácího produktu.....	3
Nezaměstnanost.....	4
Průměrné hrubé měsíční mzdy.....	4
<u>MĚSÍČNĚ SLEDOVANÉ UKAZATELE – ŘÍJEN 2014</u>	<u>5</u>
Index spotřebitelských cen.....	5
Obecná míra nezaměstnanosti.....	5
Index průmyslové produkce.....	6
Stavební produkce a bytová výstavba.....	7
Indexy cen dovozu a vývozu zboží.....	7
Zahraniční obchod se zbožím v národním pojetí.....	8
<u>METODICKÁ POZNÁMKA</u>	<u>9</u>

Zdroj dat: Český statistický úřad, <http://www.czso.cz> (stav k 16.12. 2014)

Čtvrtletně sledované ukazatele – 3. čtvrtletí 2014

Čtvrtletní odhad hrubého domácího produktu

čtvrtletní odhad	3. čtvrtletí 2014 ^{*)}			
	běžné ceny		stálé ceny	
	v mil. Kč	v % (3. čtvrtletí 2013 = 100)	v % (2. čtvrtletí 2014 = 100)	v % (2. čtvrtletí 2014 = 100)
Hrubý domácí produkt celkem	1 071 223	105,0	102,4	100,4
Výdaje na konečnou spotřebu	723 840	102,1	101,2	100,0
domácností	510 871	102,1	101,5	100,3
vládních institucí	205 819	102,1	100,3	99,3
neziskových institucí	7 150	103,1	101,3	99,0
Tvorba hrubého kapitálu	276 165	107,6	107,0	101,7
Bilance zahraničního obchodu	71 218	130,4	x	x
vývoz ^{**)}	882 880	111,7	106,1	98,9
dovoz ^{**)}	811 662	110,3	106,9	98,9

Poznámky: *) Očištěno o vliv sezónnosti a nestejného počtu pracovních dní.
 **) Národní pojetí zahraničního obchodu)

Nezaměstnanost

	průměrný počet osob	změna proti 3. čtvrtletí 2013	míra podle metodiky ILO ^{*)}	změna proti 3. čtvrtletí 2013
	<i>v tisících</i>	<i>v tisících</i>	<i>v %</i>	<i>procentní bod</i>
Celkem	312,7	-56,9	6,0	-1,1
z toho ženy	170,9	-26,2	x	x
z toho muži	141,8	-30,7	x	x
Dlouhodobá nezaměstnanost				
1 rok a více	136,5	-24,9	x	x

*) Za nezaměstnané jsou podle definice Mezinárodní organizace práce (ILO) považovány osoby, které v referenčním období neměly žádné zaměstnání, neodpracovaly ani jednu hodinu za mzdu nebo odměnu a aktivně hledaly práci, do které by byly schopny nastoupit nejpozději do dvou týdnů. Definice nezaměstnaných podle ILO se liší od definice uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce.

Průměrné hrubé měsíční mzdy (na přepočtené počty zaměstnanců)

	3. čtvrtletí 2014		
	<i>v Kč</i>	přírůstek (úbytek) proti 3. čtvrtletí 2013	
		<i>v Kč</i>	<i>v %</i>
ČR celkem	25 219	441	1,8
podnikatelská sféra	25 175	431	1,7
nepodnikatelská sféra	25 413	484	1,9

Poznámka: Údaje se týkají pouze zaměstnanců v pracovním poměru ke zpravodajské jednotce. Zahřnuty nejsou osoby vykonávající veřejné funkce, např. poslanci, senátoři, uvolnění členové zastupitelstev všech stupňů, soudci aj. V údajích o průměrných mzdách se jedná o mzdy v tomto období zúčtované k výplatě.

Měsíčně sledované ukazatele – říjen 2014

Index spotřebitelských cen

předchozí měsíc = 100	Stejné období předchozího roku = 100			Průměr roku 2005 = 100	Míra inflace*)
	srpen	září	říjen		
100,2	100,6	100,7	100,7	123,3	100,5

*) Podíl průměrů bazických indexů (prosinec 2005 = 100) za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců

<i>Obecná míra nezaměstnanosti (v %)</i>				
Rok	Měsíc	Celkem	Muži	Ženy
2013	Listopad	6,9	5,8	8,3
	Prosinec	6,8	5,7	8,1
2014	Leden	6,7	5,6	8,2
	Únor	6,6	5,6	7,9
	Březen	6,6	5,5	8,0
	Duben	6,4	5,4	7,8
	Květen	6,2	5,1	7,6
	Červen	6,2	5,1	7,6
	Červenec	6,0	4,9	7,4
	Srpen	6,1	5,0	7,5
	Září	5,9	4,9	7,1
	Říjen	5,8	4,9	7,1

Index průmyslové produkce

	Index (stejné období předchozího roku = 100)				Příspěvek k meziročnímu růstu
	srpen <small>p)</small>	září <small>p)</small>	říjen <small>p)</small>	listopad 2013 až říjen 2014 <small>p)</small>	říjen 2014 <small>p)</small>
Průmyslová produkce celkem^{*)}	94,3	108,5	103,2	105,3	3,2
těžba a dobývání	86,2	98,8	94,4	97,4	-0,2
zpracovatelský průmysl	95,0	108,2	103,5	106,8	2,9
výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu ^{*)}	92,5	114,9	103,6	99,0	0,5

Poznámka: *) bez 35.3 – Pára a horká voda, dodávání páry a klimatizovaného vzduchu, led
p) předběžné údaje

Stavební produkce a bytová výstavba

	Index ze stálých cen (stejně období předchozího roku = 100)					
	srpen <small>p)</small>	září <small>p)</small>	říjen <small>p)</small>	červenec až září 2014 <small>p)</small>	leden až říjen 2014 <small>p)</small>	listopad 2013 až říjen 2014 <small>p)</small>
Index stavební produkce	98,8	108,8	102,4	101,2	103,4	101,8
v tom: pozemní stavitelství	93,4	104,7	99,4	96,4	101,0	99,7
inženýrské stavitelství	111,4	118,2	108,7	112,3	109,1	106,7
Zahájené byty	91,1	107,2	126,0	107,4	110,9	111,0
Dokončené byty	110,6	93,3	107,8	102,2	95,7	90,3

Poznámka: p) předběžné údaje

Indexy cen dovozu a vývozu zboží

	Předchozí měsíc = 100	Stejně období předchozího roku = 100			Průměr roku 2005 = 100
		srpen	září	říjen	
Index vývozních cen	99,8	105,3	104,9	105,5	103,9
Index dovozních cen	99,9	103,3	103,5	104,5	104,7

Zahraniční obchod se zbožím v národním pojetí

<i>v mil. Kč, běžné ceny</i>					
Rok	Měsíc	vývoz (FOB)	dovoz (CIF)	bilance (FOB/CIF)	dovoz (FOB)
2013	Říjen	261 161	252 592	8 569	244 019
	Listopad	263 538	252 155	11 383	243 631
	Prosinec	214 416	224 666	-10 250	216 188
2014	Leden	250 132	234 484	15 647	226 320
	Únor	251 092	237 050	14 041	228 855
	Březen	273 552	248 412	25 140	240 098
	Duben	265 351	249 051	16 300	240 797
	Květen	256 250	243 208	13 042	235 072
	Červen	265 316	246 614	18 703	238 097
	Červenec	267 576	255 930	11 647	247 291
	Srpen	221 760	219 383	2 377	211 837
	Září	287 633	268 091	19 541	258 981
	Říjen	287 142	276 916	10 226	267 345

*) FOB a CIF jsou mezinárodní doložky Incoterms 2000, jejichž volba má vliv na vykazovanou výši hodnoty zahraničního obchodu. FOB stanoví, že náklady a rizika přicházejí na kupujícího v okamžiku naložení zboží v ujednaném přístavu. Prodávající hradí veškeré náklady na zboží až do jeho dosažení paluby lodi. CIF stanoví takový vztah mezi prodávajícím a kupujícím, kdy povinností prodávajícího je zajistit osvědčení o původu zboží, povolení k vývozu zboží a také zaplatit námořní přepravu. Za rizika se zbožím spojená ručí až do doby, než je zboží naloženo v ujednaném přístavu. Prodávající musí také zajistit převoditelnou námořní pojistku proti nebezpečím námořní dopravy.

Metodická poznámka

Hrubý domácí produkt (HDP) - klíčový ukazatel vývoje ekonomiky. Představuje souhrn hodnot přidaných zpracování ve všech odvětvích v činnostech považovaných v systému národního účetnictví za produktivní (tj. včetně služeb tržní i netržní povahy). Aby byl vyloučen vliv změn cen, je vyjádřen ve stálých cenách (průměrné ceny roku 1995).

Růst (pokles) HDP ve stálých cenách charakterizuje, o kolik % reálně stoupl (klesl) hrubý domácí produkt ve sledovaném čtvrtletí roku proti stejnému období roku předchozího.

Nezaměstnanost - jedná se o tzv. **míru evidované nezaměstnanosti**. Zdrojem dat o počtech neumístěných uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Míra nezaměstnanosti je počítána jako podíl (v %), kde v čitateli zlomku je počet evidovaných neumístěných uchazečů o zaměstnání a ve jmenovateli celkový počet zaměstnaných z výběrových šetření pracovních sil (klouzavý roční průměr) plus počet evidovaných neumístěných uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce (klouzavý roční průměr). Do počtu zaměstnaných se nezapočítávají ženy na další mateřské dovolené.

Průměrná měsíční nominální mzda jednoho zaměstnance zahrnuje všechny pracovní příjmy (základní mzdy, osobní příplatky a ohodnocení, prémie a odměny, podíly na hospodářských výsledcích a náhrady mzdy), které byly zúčtovány zaměstnancům evidenčního počtu podle příslušných platových a mzdových předpisů (jde o hrubou mzdu v Kč na fyzickou osobu). Tato průměrná hrubá nominální mzda je uvedena za ekonomické subjekty s 20 a více zaměstnanci podnikatelské sféry (v peněžnictví a pojišťovnictví bez ohledu na počet zaměstnanců) a ve všech organizacích nepodnikatelské sféry.

Růst (pokles) průměrné nominální mzdy vyjadřuje, o kolik % se zvýšila (poklesla) tato mzda v daném čtvrtletí v porovnání se stejným obdobím předchozího roku.

Inflace je obecně definována jako růst cenové hladiny, tj. charakterizuje míru znehodnocování měny v přesně vymezeném časovém období. Míra inflace je měřena pomocí přírůstku indexu spotřebitelských cen.

Uváděná míra inflace (přesněji průměrná míra inflace) vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za dvanáct posledních měsíců proti průměrné cenové hladině dvanácti předchozích měsíců. Tyto tzv. klouzavé průměry jsou počítány z bazických indexů spotřebitelských cen s cenovým základem prosinec 1999 = 100. Vyjadřují tendenci vývoje cenové hladiny oproštěnou od sezónních vlivů.

Vývoj **spotřebitelských cen (životních nákladů)** se sleduje na spotřebních koších založených na souboru vybraných druhů zboží a služeb placených obyvatelstvem. Za cenové reprezentanty byly vybrány takové výrobky a služby, které se významně podílejí na vydáních obyvatelstva a svým rozsahem pokrývají celou sféru spotřeby. Celkový počet reprezentantů je v současné době 775. Jejich soubor je postupně agregován až do dvanácti hlavních oddílů spotřebního koše, a to formou váženého aritmetického průměru individuálních cenových indexů. Váhy

ve spotřebních koších byly pro výpočet indexů spotřebitelských cen (životních nákladů) stanoveny na základě struktury výdajů domácností podle výsledků statistiky rodinných účtů v roce 1999.

Výpočet bazických indexů spotřebitelských cen (životních nákladů) je prováděn podle Laspeyresova vzorce. Základním obdobím pro výpočet cenových indexů je prosinec 1999. Z těchto bazických indexů jsou vypočítávány indexy spotřebitelských cen srovnávající dvě libovolná období.

Průmyslová výroba je charakterizována Indexem průmyslové produkce (dále IPP), který je počítán v souladu s mezinárodními standardy. **Růst (pokles) průmyslové výroby** udává, o kolik % stoupla (klesla) v daném měsíci průmyslová produkce proti stejnému období předchozího roku. Jako průmyslové jsou podle klasifikace CZ-NACE považovány činnosti klasifikované v sekcích B (Těžba a dobývání), C (Zpracovatelský průmysl), D (Výroba a rozvod elektřiny, plynu tepla a klimatizovaného vzduchu) a E (Zásobování vodou; Činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi). Rozsah poskytovaných dat se odvíjí od aktuálních předpisů Eurostatu ke krátkodobým statistikám, které některá odvětví, která podle CZ-NACE patří mezi průmyslová, z pokrytí konjunkturální statistikou výslovně vylučuje (mj. sekci E, jejíž obsah z větší části nebyl podle dříve používané klasifikace OKEČ součástí průmyslu). S ohledem na tyto požadavky pokrývá konjunkturální statistika průmyslu pouze sekce B, C a D, pokud není pro konkrétní ukazatele stanoveno jinak.

Stavební výroba: Od ledna 2009 se změnil koncept sekce „Stavebnictví“. Oproti jednomu oddílu, jehož struktura byla založena na procesu výstavby, jsou nyní tři („Výstavba budov“, „Inženýrské stavitelství“, „Specializované stavební činnosti“), jež se váží spíše k účelu a typu stavby. Hlavní změnou oproti dříve používané klasifikaci OKEČ je zařazení developerské činnosti do Stavebnictví. Ze sekce průmyslu přešli nově do stavebnictví ti výrobci dřevěných, plastových a kovových výrobků pro stavební účely, kteří své výrobky zároveň instalují. Také opravy a údržba výtahů a eskalátorů patří nově do stavebnictví. Naopak ze sekce Stavebnictví byly vyřazeny instalace bezpečnostních systémů, jako jsou poplašná zařízení proti vloupání a požáru.

Růst (pokles) stavební výroby udává, o kolik % stoupl (klesl) v daném měsíci objem stavební výroby ve stálých cenách v porovnání se stejným obdobím předchozího roku.

Vývoz vyjadřuje hodnotu odeslaného zboží do zahraničí, které přestoupilo státní hranici za účelem jeho trvalého nebo dočasného ponechání v zahraničí. Celkový vývoz se tak skládá z odeslání do států EU a vývozu do třetích zemí.

Růst (pokles) vývozu udává, o kolik % vzrostla (klesla) v daném období v porovnání se stejným obdobím předchozího roku hodnota vývozu v běžných cenách.

Dovoz vyjadřuje hodnotu zboží přijatého ze zahraničí, které přestoupilo státní hranici za účelem jeho trvalého nebo dočasného ponechání v tuzemsku. Celkový dovoz se tak skládá z přijetí ze států EU a dovozu ze třetích zemí.

Růst (pokles) dovozu udává, o kolik % vzrostla (klesla) v daném období v porovnání se stejným obdobím předchozího roku hodnota dovozu v běžných cenách.